

**Osobiste zabezpieczenia
wierzytelności
w prawie prywatnym
międzynarodowym**

Osobiste zabezpieczenia wierzytelności w prawie prywatnym międzynarodowym

---

Jacek Górecki

Wydanie 1

Polecamy również:

.....
♦ *Międzynarodowe prawo zobowiązań Unii Europejskiej*
M. Czepelak

.....
♦ *Postępowanie zabezpieczające na etapie poprzedzającym ogłoszenie upadłości*
I. Gil

.....
♦ *Obrót wierzytelnościami*
J. Mojak

.....
♦ *Nadmierne zabezpieczenie kredytu*
Ł. Przyborowski

 LexisNexis®

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Warszawa 2013

Opracowanie redakcyjne: *Agnieszka Zagozda*
Redakcja techniczna: *Krzysztof Koziarek*
Projekt okładki i stron tytułowych: *Michał Piotrowski*

Praca naukowa finansowana ze środków na naukę w latach 2009–2012
jako projekt badawczy „Osobiste zabezpieczenia wiarygodności
w prawie prywatnym międzynarodowym”.

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach 2012

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej książki nie może być powielana
ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych,
kopiujących, nagrywających i innych – bez pisemnej zgody Autora i wydawcy.

ISBN 978-83-7806-698-9

LexisNexis Polska Sp. z o.o.

Ochota Office Park 1, Al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa

tel. 22 572 95 00, faks 22 572 95 68

Infolinia: 22 572 99 99

Redakcja: tel. 22 572 83 26, 22 572 83 28, 22 572 83 11, faks 22 572 83 92

www.lexisnexis.pl, e-mail: biuro@lexisnexis.pl

Księgarnia Internetowa: dostępna ze strony www.lexisnexis.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	11
ROZDZIAŁ I. Zabezpieczenia osobiste w prawie wybranych państw	19
1. Poręczenie	19
1.1. Uwagi ogólne	19
1.2. Niemcy	21
1.3. Austria	27
1.4. Włochy	30
1.5. Francja	34
1.6. Hiszpania	41
1.7. Holandia	46
1.8. Czechy	49
1.9. Rosja	52
1.10. Szwajcaria	54
1.11. Anglia i Stany Zjednoczone	63
1.12. Polska	66
1.13. Podsumowanie	70
2. Gwarancja	72
2.1. Uwagi ogólne	72
2.2. Regulacja gwarancji	81
2.3. Podsumowanie	94
3. Umowne przystąpienie do długu	95
4. Patronat	98
ROZDZIAŁ II. Próby ujednoczenia prawa zabezpieczeń osobistych ..	104
1. Uwagi wprowadzające	104
2. Konwencja ONZ z 1995 r.	105
3. Zasady Międzynarodowej Izby Handlowej	110
4. <i>Draft Common Frame of References</i>	120

ROZDZIAŁ III. Poszukiwanie prawa właściwego dla zabezpieczeń osobistych	128
1. Wprowadzenie	128
2. Poręczenie	132
2.1. Uwagi ogólne	132
2.2. Sposoby wyznaczania statutu poręczenia	136
2.3. Statut poręczenia według rozporządzenia Rzym I	138
2.4. Zastosowanie prawa właściwego dla poręczenia	148
2.4.1. Wprowadzenie	148
2.4.2. Zakres statutu poręczenia	150
2.4.3. Wielość poręczycieli	157
2.4.4. Spłata długu przez poręczyciela	162
3. Gwarancja	166
3.1. Uwagi ogólne	166
3.2. Statut gwarancji na tle rozporządzenia Rzym I	168
3.3. Zakres statutu gwarancji	174
3.4. Prawo właściwe dla stosunków powiązanych z gwarancją	181
3.4.1. Zabezpieczone zobowiązanie	181
3.4.2. Stosunek między zleceniodawcą gwarancji a gwarantem	182
3.4.3. Potwierdzenie gwarancji	186
3.4.4. Gwarancja pośrednia	189
3.4.5. Regwarancja	192
4. Umowne przystąpienie do długu	195
5. Patronat	198
ROZDZIAŁ IV. Zagadnienia szczegółowe	202
1. Prawo właściwe dla formy umowy kreującej zabezpieczenie osobiste	202
1.1. Uwagi ogólne	202
1.2. Statut formy na tle rozporządzenia Rzym I	205
1.3. Zakres statutu formy	207
2. Statut personalny stron umowy kreującej zabezpieczenie osobiste	212
3. Ograniczenia podmiotowe w ustanawianiu i realizacji zabezpieczeń osobistych	214
4. Zmiany podmiotowe a zabezpieczenia osobiste	219
4.1. Przelew zabezpieczonej wierzytelności	219
4.2. Przejęcie długu	222
Zakończenie	225
Bibliografia	229

Wprowadzenie

Jednym z elementów życia (w szczególności gospodarczego) jest ryzyko występowania zdarzeń i zjawisk, których przewidzieć nie można lub których wystąpienie nie zależy od woli podmiotu pragnącego uchronić się przed ich niekorzystnymi następstwami. W celu zmniejszenia niedogodności związanych z wystąpieniem tych skutków stosuje się rozmaite sposoby zabezpieczenia.

Dla wierzyciela oczekującego spełnienia świadczenia przez dłużnika istotne jest uchronienie się przed następstwami braku świadczenia lub nieprawidłowej jego realizacji. Dlatego wierzyciele oczekują od dłużnika przedstawienia zabezpieczeń, które zminimalizowałyby konsekwencje wskazanych zdarzeń i dały możliwość zrekompensowania skutków ich wystąpienia¹.

W praktyce używane są różnorodne sposoby zabezpieczenia realizacji zobowiązania łączącego wierzyciela i dłużnika². Najczęściej wymienia się zabezpieczenia rzeczowe i osobiste³. Głównym kryterium odróżniającym te dwie grupy zabezpieczeń jest przedmiot obciążony zabezpieczeniem. W przypadku zabezpieczeń rzeczowych jest nim rzecz, prawo lub wydzielona masa majątkowa należąca do ustanawiającego zabezpieczenia. Podmiot ten przez ustanowienie zabezpieczenia bierze na siebie odpowiedzialność za spełnienie świadczenia przez dłużnika. Jego odpowiedzialność

---

¹ Zob. C. Förster, *Die Fusion von Bürgschaft und Garantie*, Tübingen 2010, s. 7 i n.

² W dalszych wywodach zamiennie używane są pojęcia „zabezpieczenie zobowiązania” i „zabezpieczenie wierzytelności”. W obu przypadkach mowa o zabezpieczeniu interesów wierzyciela wynikających ze zobowiązania łączącego go z dłużnikiem.

³ Zob. np. G. Scyboz, *Garantievertrag und Bürgschaft*, w: *Obligationenrecht. Besondere Vertragsverhältnisse*, Zweiter Halbband, red. F. Vischer, Basel-Stuttgart 1979, s. 335–336; H. Weber, *Kreditsicherheiten. Recht der Sicherungsgeschäfte*, München 2002, s. 9.

ogranicza się jednak tylko do przedmiotu objętego zabezpieczeniem⁴. Nie rozciąga się na pozostałe składniki majątku. Tym samym nie ryzykuje on ich utraty, gdy dłużnik nie wywiąże się z obowiązku świadczenia. Natomiast w przypadku zabezpieczeń osobistych podmiot ustanawiający zabezpieczenie odpowiada całym swoim majątkiem za spełnienie świadczenia przez dłużnika⁵. Zaciąga własne zobowiązanie dla zabezpieczenia wykonania cudzego zobowiązania. Ryzykuje cały majątek dla zabezpieczenia realizacji obowiązku świadczenia ciężącego na dłużniku. Jego odpowiedzialność nie jest ograniczona aktualną wartością przedmiotu zabezpieczenia, gdyż odpowiada on także majątkiem przyszłym⁶. Dzięki temu wierzyciel uzyskuje możliwość wyegzekwowania świadczenia lub jego surogatu nie tylko z majątku dłużnika, ale też z majątku podmiotu ustanawiającego zabezpieczenie. Jego wartość może jednak ulec obniżeniu w okresie od ustanowienia zabezpieczenia do chwili zaistnienia potrzeby jego wykorzystania⁷.

Ustanawiającym zabezpieczenie osobiste jest osoba, która nie jest stroną zabezpieczanego zobowiązania. Zabezpieczenia rzeczowe są przeważnie ustanawiane przez samego dłużnika i wzmacniają jedynie pozycję wierzyciela w odniesieniu do objętych zabezpieczeniem składników majątku dłużnika. W związku z tym zabezpieczenia osobiste chronią lepiej wierzyciela przed upadłością dłużnika lub utratą przez niego wypłacalności.

Zabezpieczenia rzeczowe różnią się też od osobistych charakterem prawa uzyskiwanego przez wierzyciela. W przypadku zabezpieczeń rzeczowych ma ono charakter bezwzględny, a w razie ustanowienia zabezpieczenia osobistego – charakter obligacyjny⁸. Rozróżnienie to odgrywa istotną rolę w kolizyjnoprawnej kwalifikacji zabezpieczeń osobistych. W przypadku praw o charakterze bezwzględnym wykorzystuje się inne łączniki w celu

⁴ Zabezpieczenie rzeczowe obciąża zwykle składniki majątku dłużnika. Wtedy korzyść wierzyciela sprowadza się głównie do uprzywilejowanej pozycji w razie egzekucji prowadzonej przez innych wierzycieli oraz ochrony przed skutkami wyzbycia się przez dłużnika dobra obciążonego zabezpieczeniem rzeczowym (np. zastawem lub hipoteką).

⁵ U. Drobnig, w: *Handwörterbuch des Europäischen Privatrechts*, Band 1, red. J. Basedow i in., Tübingen 2009, s. 241.

⁶ G. Scyboz, *Garantievertrag...*, s. 336.

⁷ L. Becker, *Persönliche Kreditsicherungen im deutschen und französischen Recht*, Berlin 1974, s. 37.

⁸ P.R. Altenburger, *Die Patronatserklärungen als „unechte“ Personalsicherheiten*, Zürich 1979, s. 4–5; H. Weber, *Kreditsicherheiten...*, s. 9.

wskazania ich statutu niż w przypadku poszukiwania prawa właściwego dla praw (stosunków) o charakterze obligacyjnym.

Ustanowienie zabezpieczeń osobistych jest z reguły tańsze i szybsze, a przez to łatwiejsze do wykorzystania niż zabezpieczenia rzeczowe⁹. Te ostatnie dla swej skuteczności wymagają niejednokrotnie ujawnienia ich w specjalnych rejestrach (np. w księdze wieczystej, w rejestrze zastawów) prowadzonych przez sądy lub inne organy państwowe. Koszty ustanowienia zabezpieczeń osobistych łatwiej jest także ukryć wśród kosztów udzielenia kredytu. Dla kredytobiorcy koszty związane z ustanowieniem zabezpieczeń rzeczowych jawią się jako dodatkowe, uiszczane obok kosztów kredytu. Poza tym dla dłużnika ważne jest też uniknięcie obciążenia nieruchomości stanowiącej zwykle główny składnik jego majątku. Wreszcie należy też wspomnieć o przypadkach, w których dłużnik nie jest w stanie zaoferować odpowiednich zabezpieczeń rzeczowych¹⁰. Wtedy jedyną szansą otrzymania przez niego kredytu (pożyczki) jest przedstawienie zabezpieczenia osobistego¹¹.

Zabezpieczenia osobiste są też łatwiejsze w realizacji od zabezpieczeń rzeczowych. Egzekucja jest kierowana do całego majątku podmiotu udzielającego zabezpieczenia. Przez to wierzyciel ma większe szanse na uzyskanie zaspokojenia. Również czas potrzebny do osiągnięcia tego celu jest przeważnie krótszy niż w przypadku zabezpieczeń rzeczowych. Niższe są też koszty z tym związane¹².

Ustanowienie zabezpieczenia osobistego nie jest jawne dla osób trzecich, w szczególności dla wierzycieli podmiotu udzielającego zabezpieczenia. Nie obniża jego atrakcyjności jako potencjalnego kredytobiorcy lub ewentualnie podmiotu udzielającego dalszych zabezpieczeń osobistych. Natomiast zabezpieczenie rzeczowe w wielu przypadkach ma charakter jawny (np. poprzez wpis do rejestru, konieczność wydania przedmiotu zabezpieczenia), co może wpływać negatywnie na ocenę sytuacji majątkowej pod-

⁹ C. Förster, *Die Fusion...*, s. 20.

¹⁰ Coraz częściej występują bowiem sytuacje, w których kredytobiorca opiera swą działalność na wykorzystaniu cudzych rzeczy oddanych mu w najem, dzierżawę lub leasing. Takie przedmioty nie mogą zostać użyte jako zabezpieczenie rzeczowe bez zgody ich właściciela.

¹¹ Zob. K. Klingel, *Die Principles of European Law on Personal Security als neutrales Recht für international Bürgschaftsverträge*, Tübingen 2009, s. 64 i n.

¹² Zob. C. Förster, *Die Fusion...*, s. 20.

miotu ustanawiającego takie zabezpieczenie. Ogranicza też faktyczne szanse powtórnego wykorzystania tego samego dobra jako przedmiotu zabezpieczenia rzeczowego.

Do zabezpieczeń osobistych zalicza się przede wszystkim: poręczenie (w tym także wekslowe), gwarancję (w szczególności udzielaną przez banki) oraz przystąpienie do długu. Ponadto pośród zabezpieczeń osobistych wskazuje się też akredytywę *standby* oraz patronat. Niejasny jest charakter przelewu wierzytelności w celu zabezpieczenia. Powoduje on, iż dłużnik ponosi odpowiedzialność za spełnienie swego świadczenia względem cesjonariusza (wierzyciela zabezpieczanej wierzytelności), który nabył ją od wierzyciela (cedenta) będącego zwykle jednocześnie dłużnikiem cesjonariusza. Przelew na zabezpieczenie nie rodzi po stronie cedenta (udzielającego zabezpieczenia) obowiązku spełnienia świadczenia na rzecz wierzyciela zabezpieczanej wierzytelności. Nie odpowiada on za zabezpieczoną wierzytelność całym swoim majątkiem, lecz jedynie wierzytelnością przełaną na cesjonariusza w celu zabezpieczenia. Dlatego też przelewu na zabezpieczenie nie należy kwalifikować jako zabezpieczenia osobistego¹³. Bliżej mu do zabezpieczeń rzeczowych.

Katalog zabezpieczeń osobistych jest systematycznie poszerzany przez praktykę (np. ubezpieczenie kredytu, odpowiedzialność *del credere*). Niżej opracowanie dotyczy tylko tych spośród zabezpieczeń osobistych, których zastosowanie jest już ugruntowane w praktyce i są one wykorzystywane także w obrocie międzynarodowym. Najwięcej miejsca poświęcono poręczeniu jako najstarszemu, klasycznemu i najszerzej regulowanemu sposobowi zabezpieczenia osobistego¹⁴. Pozostałe postacie zabezpieczeń osobistych są w różnym stopniu oparte na konstrukcji poręczenia. Wykazują jednak dość istotną specyfikę. Są one też mniej szczegółowo uregulowane, co oznacza niejednokrotnie konieczność posiłkowania się bardziej rozbudowanymi przepisami dotyczącymi poręczenia lub sięgania po przepisy ogólne dotyczące umów i odpowiedzialności cywilnej. Spośród tych pozostałych zabezpieczeń osobistych na specjalną uwagę zasługuje gwa-

¹³ Niekiedy jako kryterium odróżniające zabezpieczenia rzeczowe i osobiste ustala się odpowiedzialność za spełnienie świadczenia innej osoby niż dłużnik niezależnie od tego, czy jest to odpowiedzialność obciążająca ustanawiającego zabezpieczenie czy też inny podmiot (np. dłużnika osoby ustanawiającej zabezpieczenie). Zob. też A. Szpunar, *Zabezpieczenia osobiste wierzytelności*, Sopot 1997, s. 15 i n.

¹⁴ C. Förster, *Die Fusion...*, s. 2.

rancja (w szczególności bankowa), dość często wykorzystywana w obrocie gospodarczym. Odrębnie, lecz mniej szczegółowo, omówione zostaną także: umowne przystąpienie do długu, akredytywa zabezpieczająca (*standby letter of credit*) oraz patronat. Ich znaczenie w praktyce jest znacznie mniejsze niż poręczenia i gwarancji¹⁵.

Jak podkreśla się w literaturze, obecnie można zaobserwować dwie tendencje związane z zabezpieczeniami osobistymi. Pierwsza to sygnalizowane już poszerzanie ich katalogu przez praktykę (szczególnie bankową). Wierzyciele poszukują ciągle nowych sposobów zabezpieczeń, które są dla nich pewniejsze i łatwiejsze w realizacji od tych już stosowanych w praktyce. Druga tendencja sprowadza się do wzmocnienia pozycji podmiotu udzielającego zabezpieczenia. W tym kierunku zmierza najczęściej orzecznictwo i doktryna starające się przeciwdziałać niepożądanym działaniom wierzycieli (najczęściej banków). W ostatnich latach na szczególną uwagę zasługuje ochrona konsumentów występujących w roli podmiotów kreujących zabezpieczenia¹⁶. W ramach prawa konsumenckiego pojawiają się instrumenty służące do ochrony konsumentów ustanawiających zabezpieczenia osobiste¹⁷. W poszczególnych systemach prawnych stopień ochrony podmiotów uczestniczących w ich kreowaniu jest różny¹⁸, co może być wykorzystywane w przypadkach, w których dopuszczalne jest poddanie zabezpieczenia wybranemu prawu.

Regulacja zabezpieczeń osobistych (w tym przede wszystkim poręczenia) w prawie materialnym poszczególnych państw nie jest jednolita. Wskazać można elementy wspólne, ale liczne są też różnice. Dlatego też przed kolejną analizą zabezpieczeń osobistych konieczne jest omówienie ich aktualnej regulacji w wybranych państwach. Obejmuje ono głównie państwa

¹⁵ Tamże, s. 26–27.

¹⁶ Zob. szerzej U. Drobniog, *Die richterliche Neuregelung des Bürgschaftsrechts in Deutschland*, w: *Neuere Entwicklungen im Recht der persönlichen Kreditsicherheiten in Deutschland und in den Niederlanden*, red. U. Drobniog, H.I. Sagel-Grande, H.J. Snijders, München 2003, s. 2 i n.

¹⁷ S. Omlor, *Die Forderungsgarantie und das europäische Verbraucherrecht*, WM 2009, nr 2, s. 54 i n.; H. Rösler, *Schutz des Schwächeren im Europäischen Vertragsrecht*, RZ 2009, nr 4, s. 902 i n.

¹⁸ Zob. A. Colombi-Ciacchi (red.), *Protection of Non-Professional Sureties in Europe: Formal and Substantive Disparity*, Baden-Baden 2007; A. Colombi-Ciacchi, S. Weatherill (red.), *Regulating Unfair Banking Practices in Europe: The Case of Personal Suretyships*, Oxford 2010; A. Colombi-Ciacchi, *Suretyship by Private Person*, w: *Towards a European Civil Code*, red. A.S. Hartkamp i in., Nijmegen 2011, s. 819 i n.

europiejskie, z którymi podmioty polskie nawiązują kontakty osobiste i gospodarcze. Znajomość tych regulacji może okazać się przydatna w życiu codziennym i zawodowym dla znacznego ich kręgu.

Porównanie stosowanych za granicą rozwiązań pozwoli wskazać zagadnienia, które trzeba rozstrzygnąć w sferze kolizyjnoprawnej. Ponadto umożliwi znalezienie elementów odróżniających regulację zabezpieczeń osobistych w wybranych państwach. Analizując poszczególne typy zabezpieczeń osobistych i ich regulacje w danym systemie prawnym, należy zwrócić uwagę na trzy zasadnicze etapy. Pierwszy z nich stanowi ustanowienie zabezpieczenia osobistego. Drugi to okres od jego powstania do momentu jego realizacji. Wreszcie trzeci etap to kwestia rozliczeń dokonywanych pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w kreowaniu i realizacji zabezpieczeń osobistych¹⁹.

Z uwagi na znaczenie zabezpieczeń osobistych i występujące odmienności w ich regulowaniu od kilkudziesięciu już lat podejmowane są próby ujednolicenia przepisów dotyczących zabezpieczeń osobistych. W związku z tym zostaną także zaprezentowane najważniejsze efekty tych prób.

Głównym celem niniejszego opracowania jest jednak przedstawienie obowiązującej w Polsce kolizyjnoprawnej regulacji osobistych zabezpieczeń wierzytelności. Zostało ono dokonane głównie na podstawie norm kolizyjnych rozporządzenia Rzym I²⁰, które obejmuje swym zakresem zasadnicze zagadnienia związane z zawarciem umów kreujących zabezpieczenia osobiste i ich wykonaniem. Znajduje ono zastosowanie także do niektórych kwestii związanych z tymi umowami. Należą do nich przelew zabezpieczonej wierzytelności, subrogacja, wielość dłużników (poręczycieli). Ponadto w sferze zabezpieczeń osobistych (szczególnie poręczenia) istotną rolę odgrywa sprawa formy umowy kreującej te zabezpieczenia. Dlatego też zostanie ona osobno omówiona.

Przy kolizyjnoprawnej analizie osobistych zabezpieczeń wierzytelności odrębnych uwag wymaga też kwestia zdolności do zawarcia umowy, w której ustanawia się zabezpieczenie. Jest ona uregulowana poza rozporządzeniem Rzym I (zob. jednak jego art. 13). Podobnie jest w odniesieniu

¹⁹ Zob. C. Förster, *Die Fusion...*, s. 24 i n.

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Dz.Urz. UE 2008 L 177/6 ze zm.).

do przejęcia długu, skutków przelewu wierzytelności względem osób trzecich, stosunków majątkowych małżeńskich czy spraw spadkowych. Kwestie te pojawiają się również w związku z osobistymi zabezpieczeniami wierzytelności. W tym zakresie zostaną omówione rozwiązania przyjęte w nowej polskiej ustawie – Prawo prywatne międzynarodowe – z 4 lutego 2011 r.²¹.

Kolizyjnoprawne aspekty osobistych zabezpieczeń wierzytelności w nowszej polskiej literaturze nie były przedmiotem obszerniejszych wypowiedzi²². Więcej miejsca poświęcono zabezpieczeniom rzeczowym²³. Na temat zabezpieczeń osobistych pojawiają się jedynie wzmianki²⁴. Wskazuje się przy tym np. na wątpliwości związane z potrzebą poszukiwania samodzielnego statutu poręczenia, co skłania do poddania go prawu właściwemu dla zobowiązania, którego ono dotyczy²⁵. Dlatego też poniższe wywody dotyczące zagadnień kolizyjnoprawnych związanych z osobistymi zabezpieczeniami wierzytelności oparte są głównie na dorobku zagranicznej doktryny i judykatury.

²¹ Dz.U. Nr 80, poz. 432. Zob. też M. Kłoda, *Zagadnienia międzynarodowe nowego prawa prywatnego międzynarodowego*, KPP 2011, nr 2, s. 538 i n.

²² Z dawniejszych wypowiedzi zob. Z. Fenichel, *Poręczenie w prawie prywatnym międzynarodowym*, „Głos Prawa” 1938, nr 6–8, s. 359 i n.

²³ Zob. E. Drozd, *Zastaw w prawie prywatnym międzynarodowym*, w: *Rozprawy z polskiego i europejskiego prawa prywatnego. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Skąpskiemu*, red. A. Mączyński, M. Pazdan, A. Szpunar, Kraków 1994, s. 33 i n.; M.P. Zachariasiewicz, *Zastaw na wierzytelności w prawie prywatnym międzynarodowym*, KPP 2008, nr 1, s. 59 i n.; J. Górecki, *Hipoteka – aspekty kolizyjnoprawne*, w: *Rozprawy z prawa prywatnego. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Aleksandrowi Oleszce*, Warszawa 2012, s. 143 i n.

²⁴ Zob. np. M.A. Zachariasiewicz, *Prawo właściwe dla zobowiązań z umów w braku wyboru prawa w konwencji rzymskiej*, EPS 2009, nr 7, s. 14; M. Pazdan, *Prawo prywatne międzynarodowe*, Warszawa 2012, s. 172.

²⁵ M. Pazdan, *Prawo prywatne międzynarodowe*, Warszawa 2010, s. 180.

Życie – zwłaszcza gospodarcze – niesie ryzyko występowania zdarzeń i zjawisk, których przewidzieć nie można lub których wystąpienie nie zależy od woli podmiotu pragnącego uchronić się przed ich niekorzystnymi następstwami. Aby zmniejszyć niedogodności związane z wystąpieniem tych skutków, stosuje się rozmaite sposoby zabezpieczenia.

Publikacja porusza **kolizyjnoprawne aspekty osobistych zabezpieczeń wierzytelności**. Przedstawiono w niej przede wszystkim poręczenie i gwarancję – w szczególności udzielaną przez banki – jako **podstawowe postacie zabezpieczeń osobistych**. Ponadto omówiono także umowne przystąpienie do długu, umowę patronatu oraz akredytywę *standby*.

Regulacja zabezpieczeń osobistych – w tym przede wszystkim poręczenia – w prawie materialnym poszczególnych państw nie jest jednolita, dlatego podstawowym celem monografii jest **wskazanie prawa właściwego dla wykorzystywanych w obrocie międzynarodowym osobistych zabezpieczeń wierzytelności i czynności prawnych**, które prowadzą do ich wykreowania.

Książka jest skierowana do prawników zajmujących się w teorii i praktyce **problematyką zabezpieczeń wierzytelności wykorzystywanych w obrocie międzynarodowym**. Może być pomocna w pracy radców prawnych i adwokatów zajmujących się obsługą banków i innych instytucji finansowych.

Dr hab. Jacek Górecki – profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, radca prawny. Współpracuje z Komisją Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego działającą przy Ministrze Sprawiedliwości jako członek zespołów problemowych ds. prawa spadkowego oraz umów przenoszących prawa. Jest autorem kilkudziesięciu publikacji z zakresu prawa cywilnego, handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego.

